

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/150/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120209693
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:7120209693.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletého W. I., K.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky Q.. U. I., K.. XX.XX.XXXX, O. W. H. XXXX/XX, B. K. I., toho času O. XX, S., zastúpenej JUDr. Slávkou Kováčovou, advokátkou, bytom Štúrova 20, Košice, za účasti otca W. I., K.. XX.XX.XXXX, O. W. H. XXXX/XX, B. K. I., o nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

- I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. 1. piatkulendárneho roka v čase mesačne, otcom dne Návrhom
doručeným Okresnému súdu Košice I sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca W. I.Z., K.. XX.X.XXXX na zápis maloletého W. I., K.. XX.X.XXXX do X. ročníka
G. Š. W. Q. Š.S., Q. XX/A B. S. a taktiež nahradil súhlas otca na zmenu bydliska maloletého W. do mesta S.. Vo svojom návrhu uviedla, že po rozvode manželstva zostala s maloletými deťmi bývať v spoločnom byte vo B. K. I. a otec mal. detí sa na leto odsťahoval na chatu, potom ku svojmu otcovi a nakoniec sa vrátil do ich spoločného bytu. Keďže pomery v ich manželstve neboli už predtým dobré, neustále sa hádali aj pred deťmi, a keď sa otec mal. detí vrátil do bytu, tak táto situácia pokračovala naďalej, neustále sa hádali, čo zle vplývalo na ich maloleté deti. Pod vplyvom týchto skutočností a hlavne kvôli maloletým deťom, aby netrpeli ich hádkami sa začiatkom marca 2020 matka odsťahovala spolu s maloletými deťmi do S., kde maloletá dcéra navštevovala strednú školu a zmenila aj prácu, kde v rámci jej zamestnávateľa prestúpila pracovať na Ú. V., W. B. U. Y. P. S.Š.. V rámci tohto svojho prestupu našla prenájom v S. na ulici O. XX B. S., kde sa spolu s deťmi nasťahovala. Maloletý W. navštevoval G. B. B., ale vzhľadom na situáciu spojenú s COVID-19 a na vyučovanie cez internet, mohol týmto spôsobom aj v S.H. dokončiť Š. ročník G. B. B., keďže nemusel cestovať do školy. Teda od tej doby, od marca 2020 žije matka spolu s maloletými deťmi v S.. Maloletého W. žiadala preradiť na základnú školu Q. B. S. R. X.X.XXXX, kde sa riaditeľ školy aj vyjadril, že súhlasí s preradením maloletého od 1.9.2020 na túto školu, avšak škola vyžaduje aj súhlas otca. Na základe tohto požiadala otca o udelenie súhlasu na nástup do školy v S.. Otec však s týmto nesúhlasil. Na základe týchto skutočností, keďže nemá možnosť aj napriek vyššie uvedeným skutočnostiam prihlásiť maloletého W. do základnej školy v S. a otec jej súhlas neudelil, je nútená podať návrh na súd, aby jej nahradil tento súhlas otca. V rámci konania na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou bol s maloletými deťmi vykonaný pohovor s psychológom a pracovníkmi Úradu pre rodinu a mládež dňa 26.8.2020, kde sa maloletý W. jednoznačne vyjadril, že chce ostať bývať s matkou a jeho sestrou B. a že súhlasí aj s tým, aby nastúpil do základnej školy v S.. Vzhľadom na správanie sa otca k deťom a k matke v minulosti maloletý W. v nijakom prípade nechce ostať bývať so svojím otcom

a ona sa dostáva do situácie, kedy je dieťa zverené do jej výchovy a opatery, bývať s otcom nechce a nevie ho prihlásiť aj napriek všetkým okolnostiam do S., do školy, kde má prácu.

2. Okresný súd Košice I vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť a spis postúpil Okresnému súdu Vranov nad Topľou ako súdu miestne príslušnému na konanie vo veci, nakoľko na Okresnom súde Vranov nad Topľou je doposiaľ založená príslušnosť pod sp.zn. 6P/78/2017 a sp.zn. 6P/29/2020.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/78/2017-69 zo dňa 14.11.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/51/2018-170 zo dňa 29.01.2019 bolo manželstvo rodičov mal. dieťaťa rozvedené. Na čas po rozvoze boli mal. deti, mal. B., K.. XX.XX.XXXX U. Q.. W., K.. XX.XX.XXXX zverení do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platením výživného na mal. B. vo výške 200,- EUR mesačne a na mal. W. vo výške 150,- EUR mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Zároveň bol upravený styk otca s mal. deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý páry vikend v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas letných prázdnin prvých 14 dní v mesiaci júl od 01.07. toho ktorého roka od 10.00 hod. do 14.07. toho ktorého roka do 18.00 hod. a od 01.08. toho ktorého roka od 10.00 hod. do 14.08. do 18.00 hod.

4. Na Okresnom súde Vranov nad Topľou sa vedie pod sp.zn. 6P/29/2020 konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na návrh otca mal. dieťaťa. Otec sa podaným návrhom domáhal zverenia mal. W. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, neskôr svoj návrh zmenil a žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené.

5. Uznesením č.k. 6P/48/2020-48 zo dňa 25.03.2020 tunajší súd na návrh otca nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť zdržať sa premiestnenia mal. W. I.R., K.. XX.XX.XXXX tým, že zmení jeho bydlisko (reálny obvyklý pobyt) do inej obce ako B. K. I., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 6P/29/2020. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 06.05.2020 a vykonateľnosť 22.02.2020.

6. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 6P/29/2020 predložila matka písomné vyjadrenie, v ktorom poukázala, že v súčasnosti mal. W. je nútený bývať v byte so svojim otcom, keďže začal navštevovať školu vo B., ešte viac sa vyhrotil jeho vzťah k otcovi, nie je tam spokojný a každopádne chce bývať s ňou v S. naďalej a navštevovať základnú školu taktiež v S.. Súd v konaní vypočul maloletého primerane jeho veku a bez prítomnosti rodičov. Z výpovede maloletého W. vyplynulo, že má rad oboch rodičov a je veľmi ťažké pre neho riešiť túto situáciu. Je zrejme, že najradšej by bol s oboma rodičmi spolu. Vyjadril sa, že asi by chcel radšej chodiť do školy v S..

7. Matka doručila súdu dňa 06.10.2020 písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že dňa 06.10.2020 rozhodol Okresný súd Vranov nad Topľou vo veci samej, pod sp.zn. 6P/29/2020, kde otec žiadal najprv striedavú výchovu u maloletého Š. I. a nakoniec zverenie dieťaťa do svojej výchovy a opatery. Súd rozhodol tak, že zamietol návrh otca a dieťa ostalo naďalej zverené do jej výchovy a opatery. Vzhľadom na túto skutočnosť a na skutočnosť, že maloletý W. bol nútený nastúpiť do školy vo B. K. I. navrhla, aby súd rozhodol kladne v zmysle ňou podaného neodkladného opatrenia a nahradil súhlas otca W. I. na zápis na maloletého W. do G. Š. W. Q. Š. Q. XX/A B. S., keďže inak by maloletý W. nemohol nastúpiť do školy v S. a to aj napriek rozhodnutiu tunajšieho súdu, ktoré vyššie uvádzala, kde dieťa ostáva v jej výchove a opatere.

8. Podľa správy G. Š., W. H., B. K. I. je maloletý W. žiakom ich školy.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že mal. W. je žiakom X. Y. G. Š. K. W. H. B. K. I.. Počas pracovného týždňa býva v domácnosti otca vo B. K. I. a počas víkendov od piatka do nedele je v domácnosti matky v S..

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Ako vyplýva z § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. V zmysle § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

15. V zmysle § 328 ods. 3 CSP uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

16. V zmysle § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. V zmysle § 329 ods. 3 CSP ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prekážku rozhodnutej veci.

19. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

20. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami.

21. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať ich práva a záujmy. Neodkladné opatrenie je iba výnimočne takým rozhodnutím, ktoré rieši vec samu. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je súd pri nariadení neodkladného opatrenia povinný starostlivo uvážiť, či sú pre takéto opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Musí byť daná naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Neodkladné opatrenie v zásade nemá nahrádzať rozhodnutie vo veci samej a je dôvodné ho nariadiť vtedy, ak je ohrozený záujem maloletého dieťa, jeho zdravý vývoj, výchova, jeho výživa, a bez nariadenia neodkladného opatrenia by reálne mohlo dôjsť k poškodeniu, resp. ohrozeniu záujmu maloletého.

22. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení v súvislosti so starostlivosťou o maloletých musí súd rešpektovať základné princípy, na ktorých je založený Zákon o rodine. Medzi tieto princípy patrí aj skutočnosť, že sú to predovšetkým rodičia, ktorí majú hrať rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých musí byť preto vydávané veľmi uvážlivo, súd musí starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia.

23. Z návrhu je zrejmé, že rodičia sa nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, v danom prípade o vzdelaní maloletého dieťaťa, ako aj o mieste bydliska maloletého. Matka sa presťahovala do S., pričom chcela, aby si mal. dieťa tiež plnilo povinnú školskú dochádzku v tomto meste. S presťahovaním maloletého, ako ani s plnením si povinnej školskej dochádzky maloletého v meste S., otec nesúhlasil a matke neudelil súhlas na nástup maloletého na základnú školu v S..

24. Súd v konaní zistil, že maloletý si naďalej plní povinnú školskú dochádzku na G. Š., W. H. B. B. K. I.. Vzhľadom na to, že matka býva v S., maloletý sa zdržiava počas pracovného týždňa v domácnosti otca a víkendy trávi u matky v S..

25. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že v predmetnej veci neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu matky, z dôvodu absencie potreby nutnosti bezodkladnej úpravy pomerov. Mal. W. si riadne plní svoju školskú dochádzku na G. Š. B. B. K. I., čiže v mieste svojho trvalého bydliska. Nebol teda potrebný okamžitý zásah súdu v situácii, keď žiadnym spôsobom nie je ohrozené plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého. Súd má za to, že maloletému nehrozí bez rýchleho zásahu súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia žiadna ujma. Dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia v prípade nezhody rodičov týkajúcej sa výberu školy by bolo napríklad, ak by maloletý mal nejaké špeciálne potreby vzhľadom na zdravotný stav a jeden z rodičov by tieto špeciálne potreby bezdôvodne odmietal rešpektovať a trval by na to, aby maloletý navštevoval školu, ktorá by nebola schopná tieto potreby zabezpečiť.

26. Matka neosvedčila ohrozenie pomerov maloletého. Maloletý si riadne plní povinnú školskú dochádzku, počas pracovného týždňa sa zdržiava v domácnosti otca, ktorý mu zabezpečuje riadnu starostlivosť. Z výsluchu maloletého je zrejmé, že maloletý má rád oboch rodičov a s otcom má dobrý vzťah. Preto súd nemal preukázané tvrdenia matky, že vzťah medzi mal. W. a otcom je vyhrotený a že maloletý v domácnosti otca nie je spokojný. Aj keď sa maloletý vyjadril, že by radšej navštevoval školu v S., táto samotná skutočnosť nezakladá dôvod rozhodnúť o zmene školského zariadenia neodkladným opatrením, keď nie je ohrozený záujem dieťaťa. Súd preto nemal ani len osvedčené, že by zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa, respektíve akýkoľvek iný záujem maloletého dieťaťa bol nejako bezprostredne ohrozený. Je potrebné zdôrazniť, že inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka na základe rozhodnutia súdu, pričom na tunajšom súde prebieha konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Navyše do právoplatného skončenia tohto konania súd na návrh otca nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke zdržať premiestnenia sa mal. dieťaťa do iného mesta (obce) ako je B. K. I.. Uznesenie o neodkladnom je právoplatné a vykonateľné. V prípade, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, ktorou je i rozhodovania o výbere školy a zmena bydliska maloletého do iného mesta (obce), má každý z nich právo obrátiť sa na príslušný súd s návrhom na nahradenie súhlasu druhého rodiča v zmysle § 35 Zákona o rodine. Súd preto poukazuje na to, že nahradenie súhlasu otca na zmenu školského zariadenia a zmenu bydliska maloletého dieťaťa môže byť predmetom dokazovania iba v konaní vo veci samej, nakoľko pri neodkladnom opatrení nemá súd priestor na vykonanie dokazovania, zistenie skutočného stavu vecí, a najmä overenia si skutočností, ktoré školské zariadenie bude spĺňať podmienku najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, prípadne či zmena bydliska maloletého bude v jeho záujme. Súd musí pri rozhodovaní tiež rešpektovať základné princípy, na ktorých je založený Zákon o rodine. Medzi tieto princípy patrí aj skutočnosť, že sú to predovšetkým rodičia, ktorí majú hrať rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Súd má za to, že ak by za danej situácie nariadil neodkladné opatrenie bez vykonania riadneho dokazovania, neprimerane by zasiahol do rodičovských práv druhého rodiča, najmä za situácie keď matka musela vedieť, že s presťahovaním do Košíc bude musieť mal. dieťa zmeniť aj školské zariadenie, vzhľadom na vzdialenosť miest B. K. I. a S. a že nebude reálne, aby

dieťa denne dochádzalo z S. do školy do B. K. I.. Rovnako matka musela mať vedomosť o tom, že otec maloletého nebude súhlasiť so zmenou bydliska maloletého, a s tým spojenou zmenou školy, keďže sa otec podaným návrhom domáhal zmeny rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností a žiadal zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (neskôr do svojej osobnej starostlivosti). Matka teda bez súhlasu otca a bez toho, aby iniciovala konanie o nezhode rodičov o podstatných veciach týkajúcich sa záležitosti mal. dieťaťa sa spolu s mal. dieťaťom presťahovala do S., a týmto svojím konaním obmedzila výkon rodičovských práv otca mal. dieťaťa. Súd poukazuje na to, že rodičovské práv a povinnosti patria oboj rodičom, aj keď je dieťa zverené len do starostlivosti jedného z rodičov.

27. Matke nič nebráni podať na súd návrh na rozhodnutie vo veci nezhody rodičov. V konaní vo veci samej je vytvorený priestor na vykonanie riadneho dokazovania, na náležité zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností, súd si bude môcť vyžiadať potrebné aktuálne správy, rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje tak, aby súd rozhodol v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

28. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu maloletému dieťaťu, odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, preto súd návrh matky zamietol.

29. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).